

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa  
Spisová značka: 2P/60/2025  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125202593  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2025  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková  
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2025:8125202593.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, dieťa rodičov: otec: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, F., matka: A. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

### rozhodol:

I. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/53/2019-125 zo dňa 24.06.2020 v I. výroku tak, že výživné zo strany otca mal. dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX z n i ž u j e pre mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 50,- eur mesačne ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15 - tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa A. G..

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Otec a mal. dieťaťa (ďalej len navrhovateľ) sa podaným návrhom domáhal zníženia výživného na sumu 50,- eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že od 03.03.2025 je práceneschopný z dôvodu , že je onkologickým pacientom, bol mu diagnostikovaný tumor na ľavom oku. Momentálne nepoberá žiadne dávky práceneschopnosti.

2. Uznesením č.k. 2P/60/2025-14 zo dňa 28.04.2025 súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, matku a kolízneho opatrovníka vyzval aby sa k návrhu, ktorý im súčasne doručil, vyjadrili a nariadil informatívne stretnutie v rámci programu cochem.

4. Matka v písomnom vyjadrení k návrhu uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí, poukázala na odôvodnené potreby syna, na skutočnosť, že od 01.10.2024 sa so synom osamostatnili čím sa jej zvýšili náklady, ktoré súčasne vyčíslila. Ďalej zdôraznila, že si uvedomuje vážnosť ochorenia otca dieťaťa, ale otec si neplnil stanovenú vyživovaciu povinnosť ani pred chorobou čoho dôkazom je Trestný rozkaz zo dňa 23.10.2024 sp. zn. 8T/47/2024 v ktorom ho súd uznal vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. I Tr. zák. V závere podotkla, že nepredpokladá aby si otec plnil vyživovaciu povinnosť aj keby bolo výživné znížené na sumu 50,- eur. Od novembra 2023 do konca roku 2024 poberala náhradné výživné, od januára jej výživné zasielala p. B.. K vyjadreniu doložila doklady preukazujúce jej osobné, majetkové a zárobové pomery.

5. Informatívneho stretnutia stanoveného na deň 29.05.2025 sa otec dieťaťa bez ospravedlnenia nezúčastnil.

6. Pojednávania vytyčeného na deň 03.07.2025 sa otec dieťaťa nezúčastnil napriek tomu, že predvolanie mu bolo riadne a včas doručené, svoju neúčasť nijakým spôsobom neospravedlnil, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

7. Matka dieťaťa na pojednávaní s návrhom nesúhlasila s tým odôvodnením, že zdravotný stav otca je jej známy, ale otec dieťaťa výživne neplatil ani v čase keď bol zdravý a chodil do práce. Ďalej opísala zmenu pomerov oproti času poslednej úpravy výživného (september 2020). Uviedla, že sa osamostatnila, spolu s A. bývajú v podnájme. Náklady na chod domácnosti vyčíslila sumou spolu 1 420,- eur mesačne. Ďalšou zmenou pomerov je skutočnosť, že sa stala držiteľkou živnostenského oprávnenia, podniká v oblasti poskytovania kozmetických služieb, aktuálne s čistým príjmom cca 1500 eur. K synovi uviedla, že od septembra bude navštevovať 7. ročník ZŠ v Lipanoch športovú triedu, venuje sa florbalu, je zdravý. Otec o syna neprejavuje žiaden záujem naposledy sa videli asi pred 9 rokmi.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní zdôraznil, že sociálnym šetrením neboli zistené nedostatky v starostlivosti o mal. dieťa, poukázal na nezodpovedný prístup navrhovateľa k plneniu rodičovských povinností, na skutočnosť, že sám svojím konaním sa dostal do situácie keď nemá nárok na dávky nemocenského poistenia. Avšak vzhľadom na zlý zdravotný stav navrhovateľa, navrhol jeho návrhu na zníženie výživného vyhovieť.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu, ako aj s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/46/2025, na základe čoho ustálil nasledovný skutkový stav:

10. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/53/2019-125 zo dňa 24.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 11.09.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č.k. 24CoP/185/2020-169 zo dňa 25.02.2021 bolo zvýšené výživne zo strany otca pre mal. A. zo sumy 50,- eur na sumu 150,- eur mesačne, počnúc dňom 01.06.2019.

11. V čase poslednej úpravy výživného matka bola bez práce z dôvodu šírenia sa vírusu Covid-19, bola na OČR, keďže neplatila odvody nemala žiaden príjem z OČR. Poberala len rodinné prídavky v sume 24 eur. Od júna 2020 znova pracovala v kozmetickom salóne kde zarobila 500,- až 600,- eur mesačne. Spolu s dieťaťom bývala v 3- izbovom byte starej matky dieťaťa, spolu so starou matkou dieťaťa a bratom matky. Na chod domácnosti prispievala sumou 100 eur mesačne.

12. Aj v súčasnosti je matka dieťaťa držiteľkou živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania kozmetické služby, podľa jej tvrdenia dosahuje čistý mesačný príjem cca 1 500,- eur. Od októbra 2024 spolu s mal. synom býva v podnájme v 3-izbovom byte. Celkové náklady na chod domácnosti vyčíslila sumou 1 420,- eur mesačne. Je zdravá, inú vyživovaciu povinnosť nemá.

13. Otec dieťaťa v čase poslednej úpravy výživného bol držiteľom živnostenského oprávnenia pracoval v Holandsku, podľa jeho tvrdenia niekedy zarobil 3 000,- eur niekedy 1 000,- eur. Spolu s priateľkou žil v byte v Prešove za ktorý platil 450,- eur mesačne. Keďže súdu nezdokladoval svoje príjmy, súd pri určení výživného vychádzal z ustanovenia § 63 ods. 1 ZoR, teda z príjmu otca 4 204,- eur mesačne.

14. Otec dieťaťa je v súčasnosti nezamestnaný, od 20.05.2025 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Od 01.05.2025 poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 175,- eur mesačne. Podľa predloženej lekárskej správy zo dňa 11.06.2025 trpí vážnym zdravotným ochorením, bol mu diagnostikovaný zhubný nádor oka a očných adnexov presahujúci viaceré oblasti, sekundárny zhubný nádor pečene a vnútropečenových žlčovýchodov, sekundárny a bližšie neurčeným zhubný nádor vnútrohruďníkovej lymfatickej uzliny, sekundárny zhubný nádor pľúc, cyklus chemoterapie pre zhubný nádor. Na dávky nemocenského poistenia nemá nárok, pretože nie je nemocensky poistený.

15. V čase poslednej úpravy mal. A. navštevoval 1. ročník Základnej školy v Šarišskom Jastrabí, bol zdravý.

16. Aktuálne mal. A. od septembra nastúpi do 7. ročníka Základnej školy v Lipanoch, športová trieda, aktívne sa venuje florbalu. Náklady na jeho starostlivosť podľa vyčíslenia matky sú cca 851,- eur mesačne.

17. Otec výživné v súdom stanovenej výške neplatí, v období od januára do mája 2025 výživné za otca dieťaťa platila stará matka, od mája otec na výživu syna ničím neprispel. Otec sa so synom nestretáva, videl ho pred 9 rokmi, rodičia dieťaťa spolu nekomunikujú.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

18. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa § 62 ods. 1 (ďalej len ZoR), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť o domácnosť.

23. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

26. Podľa § 78 ods. 2 ZoR ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

27. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

28. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

30. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať rozhodovať znova.

31. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí:

32. Predmetom konania je návrh otca na zníženie výživného zo sumy 150,- eur na sumu 50,- eur mesačne, ktorý odôvodňuje svojím zlým zdravotným stavom.

33. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti.

34. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami.

35. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (znížiť resp. zvýšiť výživné pre dieťa) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

36. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. V ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov napríklad z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama

osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi.

37. Otec mal. dieťaťa odôvodňuje potrebu zníženia výživného svojím zdravotným stavom, je onkologický pacient, bol mu diagnostikovaný tumor na ľavom oku v dôsledku čoho je dlhodobo práceneschopný.

38. Z vykonaného dokazovania vyplynuli skutočnosti tvrdené navrhovateľom o jeho zdravotnom stave v dôsledku čoho došlo u neho k výraznému poklesu príjmov, od mája 2025 je odkázaný na dávku v hmotnej núdzi, ktorú poberá v sume cca 175,- eur mesačne, pričom nárok na nemocenské dávky mu nevznikol, nakoľko nebol nemocenský poistený.

39. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že na strane otca došlo k takej zmene pomerov ktorá odôvodňuje zníženie výživného, podľa návrhu navrhovateľa.

40. Súd zdôrazňuje, že ak dôjde k zlepšeniu zdravotného stavu navrhovateľa, keď navrhovateľ bude schopný pracovať, je povinný na syna prispievať výživným podľa svojich možností a schopností z príjmu, ktorý dosiahne. Túto povinnosť má plniť automaticky bez súdneho rozhodnutia, pokiaľ tak neučiní, je na matke dieťaťa aby na základe tejto zmeny (ukončenie práceneschopnosti otca) podala návrh na zvýšenie výživného.

#### Trovy konania

41. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,  
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo  
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Kolízny opatrovník sa odvolania vzdal.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.